T009 A HÀM IX (02) Q31-38-Sức Lực-2

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH SOÁ 61

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Luùc aáy, moät soá caùc Tyø-kheo vaøo thaønh Xaù-veä khaát thöïc, nghe thaáy beân ngoaøi cöûa cung vua Ba-tö-naëc coù ñaùm ñoâng ngöôøi daân giô tay keâu gaøo, toû veû oaùn traùch: “Trong nöôùc coù giaëc cöôùp teân Öông- quaät-ma2 heát söùc hung baïo, gieát haïi ngöôøi voâ soá, khoâng töø bi ñoái vôùi heát thaûy chuùng sinh. Nhaân daân trong nöôùc khoâng ai laø khoâng kinh tôûm lo sôï. Moãi ngaøy, noù gieát moät ngöôøi, laáy moät ngoùn tay xaâu thaønh chuoãi, cho neân goïi laø noù laø “Chuoãi Ngoùn Tay.”3 Cuùi xin Ñaïi vöông haõy ñi ñaùnh baét.” Caùc Tyø-kheo sau khi khaát thöïc xong, trôû veà tinh xaù Kyø hoaøn, thaâu caát y baùt, laáy toïa cuï vaét leân vai, ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân. Baáy giôø caùc Tyø-kheo baïch Theá Toân: Chuùng con moät soá ñoâng vaøo thaønh Xaù-veä khaát thöïc nghe thaáy beân ngoaøi cung vua coù nhieàu ngöôøi daân keâu than oaùn traùch: “Nay trong nöôùc coù giaëc cöôùp teân Öông- quaät-ma laø ngöôøi hung baïo, khoâng coù taâm Töø, gieát haïi heát thaûy chuùng sinh. Ngöôøi cheát, ñaát nöôùc troáng khoâng, ñeàu do keû aáy. Noù laïi laáy ngoùn tay ngöôøi xaâu laøm traøng hoa.” Theá Toân nghe caùc Tyø-kheo kia noùi xong, lieàn rôøi choã ngoài ñöùng daäy, im laëng ra ñi. Theá Toân ngay sau ñoù ñi ñeán choã teân giaëc kia. Nhöõng ngöôøi kieám cuûi, nhaët coû, ngöôøi ñi caøy, ngöôøi chaên boø, deâ, thaáy Theá Toân ñi vaøo con ñöôøng aáy, ñeàu baïch vôùi Phaät: –Sa-moân, chôù coù ñi theo con ñöôøng naøy. Vì sao? Vì caïnh ñöôøng naøy coù giaëc cöôùp teân Öông-quaät-ma ñang ôû ñoù. Ngöôøi daân muoán ñi vaøo ñöôøng naøy thì phaûi taäp hoïp möôøi ngöôøi, hoaëc hai möôi ngöôøi, hoaëc ba möôi, boán möôi, naêm möôi ngöôøi, maø vaãn khoâng qua ñöôïc, bò Öông-quaät-ma baét gieát heát. Nhöng Sa-moân Cuø-ñaøm ñi moät mình khoâng coù baïn seõ bò Öông-quaät-ma quaáy nhieãu, chuyeän naøy phaûi caûnh giaùc. Theá Toân tuy nghe nhöõng lôøi naøy, nhöng vaãn ñi tôùi, khoâng döøng laïi. Trong luùc ñoù, meï Öông-quaät-ma ñem thöùc aên ñeán choã Öông-quaät-ma. Luùc naøy, Öông-quaät-ma töï nghó: “Chuoãi ngoùn tay cuûa ta ñaõ ñuû soá chöa?” Noù beøn ñeám, soá ngoùn tay vaãn chöa ñuû. Laïi ñeám trôû laïi, chæ thieáu moät ngoùn tay ngöôøi. Öông-quaät-ma nhìn quanh quaát hai beân, tìm moät ngöôøi laï ñeå baét gieát, nhöng nhìn khaép boán phía ñeàu khoâng thaáy ngöôøi. Noù lieàn töï nghó: “Thaày ta coù daïy, neáu gieát haïi meï thì taát seõ sinh Thieân. Nay meï ta ñaõ töï ñeán ñaây, ta haõy baét gieát, ñöôïc ñuû soá ngoùn tay laø ñöôïc sinh leân trôøi.” Roài Öông-quaät-ma duøng tay traùi naém ñaàu meï, tay phaûi ruùt kieám noùi vôùi meï: –Meï ôi, haõy ñöùng laïi moät laùt. Luùc aáy, Theá Toân lieàn nghó: “Öông-quaät-ma naøy ñang taïo nguõ nghòch.” Ngaøi laäp töùc phoùng aùnh saùng töø giöõa chaëng maøy chieáu khaép nuùi röøng aáy. Luùc aáy, Öông-quaät-ma thaáy aùnh saùng naøy, lieàn noùi vôùi meï:

1.

Paøli, M 86 Aígulimaøla (R. ii. 97). Haùn, Taïp 38, kinh 1077.

Öông-quaät-ma . Paøli: Aígulimaøla.

2.

Haùn: Chæ man ; cuõng laø dòch nghóa cuûa töø Aíguli-maøla. Ñònh nghóa cuûa Paøli: So manusse vadhitvaø 3.

vadhitvaø aígulìnaö maølaö dhaøreti, noù gieát nhieàu ngöôøi, roài laáy ngoùn tay laøm traøng hoa maø ñeo.

–Ñaây laø aùnh saùng gì maø chieáu khaép nuùi röøng naøy? Chaúng phaûi nhaø vua taäp hôïp binh chuùng ñem coâng phaït ta ö? Luùc aáy, ngöôøi meï baûo: –Naøy con, neân bieát, ñaây chaúng phaûi aùnh saùng cuûa maët trôøi, maët traêng hay löûa, cuõng chaúng phaûi aùnh saùng cuûa Ñeá Thích, Phaïm Thieân vöông. Baáy giôø, ngöôøi meï lieàn noùi keä naøy: Chaúng phaûi aùnh saùng löûa Trôøi, traêng, hay Thích, Phaïm Chim thuù khoâng kinh sôï Vaãn ca hoùt nhö thöôøng. AÙnh saùng raát thanh tònh Khieán ngöôøi vui voâ löôïng AÉt laø Ñaáng Toái Thaéng Thaäp Löïc, ñeán choán naøy. Trong coõi trôøi vaø ngöôøi Thieân nhaõn nhìn theá giôùi Vì muoán ñoä cho con Theá Toân ñeán nôi naøy. Baáy giôø, Öông-quaät-ma nghe ñeán tieáng Phaät, vui möøng hôùn hôû, khoâng töï döøng ñöôïc, lieàn noùi: –Thaày con cuõng giaùo giôùi, baûo con: “Neáu con coù theå gieát meï, hay Sa-moân Cuø-ñaøm, thì coù theå sinh leân trôøi Phaïm thieân.” Luùc aáy, Öông-quaät-ma baûo meï: –Nay meï ñöùng ñaây! Tröôùc heát con baét gieát Sa-moân Cuø-ñaøm gieát, sau ñoù haõy aên. Öông-quaät-ma lieàn boû meï ra maø chaïy ñuoåi theo Theá Toân. Töø xa troâng thaáy Theá Toân ñeán, gioáng nhö khoái vaøng, chieáu khaép moïi nôi. Noù cöôøi maø noùi raèng: –Nay Sa-moân naøy nhaát ñònh ôû trong tay ta, taát seõ gieát khoâng nghi ngaïi. Nhaân daân muoán ñi vaøo ñöôøng naøy, hoï ñeàu taäp hôïp ñoâng ngöôøi, maø ñi ñöôøng naøy. Vaäy maø Sa-moân naøy ñôn ñoäc khoâng baïn beø. Nay ta seõ baét gieát oâng ta. Roài Öông-quaät-ma lieàn ruùt kieám ra, ñi ngöôïc veà phía Theá Toân. Trong luùc ñoù, Theá Toân lieàn quay ngöôïc ñöôøng laïi, töø töø maø ñi. Nhöng Öông-quaät-ma chaïy röôït theo cuõng khoâng theå naøo kòp. Khi aáy, Öông-quaät-ma baïch Theá Toân: –Sa-moân, döøng laïi, döøng laïi! Theá Toân baûo: –Ta ñaõ töï döøng roài. Töï ngöôi khoâng döøng! Öông-quaät-ma vöøa chaïy, vöøa töø xa noùi keä naøy: Ñi, maø laïi noùi döøng Laïi baûo ta khoâng döøng Noùi nghóa naøy cho toâi OÂng döøng, toâi khoâng döøng? Luùc aáy, Theá Toân lieàn duøng keä ñaùp: Theá Toân noùi ñaõ döøng Vì khoâng haïi heát thaûy Nay ngöôi coù taâm gieát Khoâng lìa xa nguoàn aùc.

Ta döøng nôi taâm Töø Thöông giuùp caû moïi ngöôøi Ngöôi gieo nhaân ñòa nguïc Khoâng lìa xa nguoàn aùc. Öông-quaät-ma nghe baøi keä naøy, lieàn töï nghó: “Ta ñaõ laøm vieäc aùc thaät sao? Coøn thaày baûo ta: “Ñoù laø ñaïi teá ñaøn, ñöôïc quaû baùo lôùn, neáu coù theå baét gieát moät ngaøn ngöôøi, laáy ngoùn tay xaâu thaønh chuoãi, thì ñöôïc quaû nhö sôû nguyeän mình. Ngöôøi nhö vaäy, sau khi cheát vaøo choã laønh, sinh leân trôøi. Neáu baét gieát meï ruoät vaø Sa-moân Cuø-ñaøm thì seõ sinh leân Phaïm thieân.” Luùc aáy, Phaät lieàn duøng oai thaàn, khieán thaàn thöùc cuûa

noù chôït saùng: “Caùc saùch vôû cuûa Phaïm chí cuõng coù noùi raèng Nhö Lai ra ñôøi raát laø khoù gaëp, thaät laâu, öùc kieáp môùi xuaát hieän moät laàn. Khi vò aáy ra ñôøi, ñoä ngöôøi chöa ñoä, giaûi thoaùt ngöôøi chöa giaûi thoaùt. Vò aáy noùi phaùp dieät tröø saùu kieán chaáp. Sao goïi laø saùu? Ngöôøi noùi coù ngaõ kieán, lieàn noùi phaùp dieät tröø ngaõ kieán; ngöôøi noùi khoâng coù ngaõ kieán thì cuõng vì hoï noùi phaùp dieät tröø khoâng coù ngaõ kieán; ngöôøi noùi vöøa coù ngaõ kieán, vöøa khoâng coù ngaõ kieán thì cuõng vì hoï noùi phaùp dieät tröø vöøa coù ngaõ vöøa khoâng coù ngaõ. Laïi töï quaùn saùt, noùi phaùp ñaõ ñöôïc quaùn saùt, töï noùi phaùp voâ ngaõ, cuõng chaúng phaûi phaùp ta noùi, cuõng chaúng phaûi phaùp ta chaúng noùi. Neáu Nhö Lai xuaát theá seõ noùi phaùp dieät tröø saùu kieán chaáp naøy.” Laïi nöõa, khi ta chaïy ñi thì coù theå ñuoåi kòp voi, ngöïa, xe coä vaø nhaân daân, nhöng Sa-moân naøy ñi khoâng nhanh voäi, song hoâm nay ta khoâng theå theo kòp ngöôøi naøy. Ñaây chaéc phaûi laø Nhö Lai. Luùc aáy, Öông-quaät-ma lieàn noùi keä naøy: Toân giaû ñaõ vì toâi Maø noùi keä vi dieäu Ngöôøi aùc nay bieát chaân Ñeàu nhôø oai thaàn Ngaøi. Laäp töùc boû kieám beùn Neùm vaøo trong hang saâu Nay leã chaân Sa-moân Lieàn caàu laøm Sa-moân. Luùc naøy, Öông-quaät-ma lieàn ñeán tröôùc baïch Phaät: –Cuùi xin, Theá Toân! Cho pheùp con laøm Sa-moân. Theá Toân baûo: –Haõy ñeán ñaây, Tyø-kheo! Laäp töùc Öông-quaät-ma lieàn thaønh Sa-moân, maëc ba phaùp y. Baáy giôø, Theá Toân lieàn noùi keä naøy: Nay oâng ñaõ caïo ñaàu Tröø keát söû cuõng vaäy Dieät keát, ñaéc quaû lôùn Khoâng coøn saàu, khoå naõo. Öông-quaät-ma sau khi nghe nhöõng lôøi naøy, döùt saïch buïi traàn, ñöôïc maét phaùp trong saïch. Baáy giôø, Theá Toân daãn Tyø-kheo Öông-quaät-ma trôû veà tinh xaù Kyø hoaøn, thaønh Xaù-veä. Trong luùc ñoù, vua Ba-tö-naëc taäp hôïp boán boä binh, ñònh ñaùnh deïp Öông-quaät-ma. Khi aáy, vua lieàn töï nghó: “Nay ta haõy ñeán choã Theá Toân, ñem nhaân duyeân naøy thöa ñaày ñuû leân Theá Toân. Neáu Theá Toân coù daïy ñieàu gì thì seõ phuïng haønh.” Baáy giôø, vua Ba-tö-naëc lieàn taäp hôïp binh boán boä, ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt

chaân, ngoài qua moät beân. Theá Toân hoûi vua: –Ñaïi vöông, hoâm nay saép ñeán ñaâu, maø thaân theå ñaày buïi baäm ñeán nhö vaäy? Vua Ba-tö-naëc baïch Phaät: –Nay trong nöôùc con coù giaëc cöôùp teân Öông-quaät-ma heát söùc hung baïo, khoâng coù loøng Töø ñoái vôùi heát thaûy chuùng sinh. Ñaát nöôùc hoang vaéng, nhaân daân löu taùn, ñeàu do teân taëc naøy. Nay noù baét ngöôøi gieát ñi, laáy ngoùn tay xaâu thaønh chuoãi. Ñoù laø quyû döõ, chaúng phaûi laø ngöôøi. Nay con muoán baét ngöôøi naøy maø gieát ñi. Theá Toân baûo: –Neáu ñaïi vöông thaáy Öông-quaät-ma vôùi loøng tin kieân coá ñaõ xuaát gia hoïc ñaïo, thì seõ laøm sao? Vua baïch Phaät raèng: –Coøn bieát laøm gì hôn, laø cung kính, cuùng döôøng, tuøy thôøi leã baùi! Nhöng, baïch Theá Toân, noù laïi laø ngöôøi aùc, khoâng coù moät maûy may thieän, thöôøng gieát haïi, thì coù theå coù taâm xuaát gia hoïc ñaïo naøy chaêng? Hoaøn toaøn khoâng theå coù vieäc aáy! Luùc aáy, Öông-quaät-ma ñang ngoài kieát giaø caùch Theá Toân khoâng xa, chaùnh thaân, chaùnh yù, buoäc nieäm tröôùc maët. Baáy giôø, Theá Toân ñöa tay phaûi chæ vaø noùi vôùi vua: –Ñoù laø teân cöôùp Öông-quaät-ma. Vua nghe nhöõng lôøi naøy, trong loøng kinh sôï, loâng toùc ñeàu

döïng ñöùng. Theá Toân baûo vua: –Chôù sinh loøng sôï haõi, haõy böôùc ñeán tröôùc, thì töï vua seõ toû yù mình. Luùc aáy, vua nghe lôøi Phaät daïy, lieàn ñeán tröôùc Öông-quaät-ma, noùi vôùi Öông-quaät-ma: –Nay oâng hoï gì? Öông-quaät-ma ñaùp: –Toâi hoï Giaø-giaø,4 meï teân Maõn Tuùc5. Luùc aáy, vua ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân. Baáy giôø, vua hoûi: –Kheùo vui trong chaùnh phaùp naøy, chôù coù löôøi bieáng, tu Phaïm haïnh thanh tònh ñeå döùt goác khoå. Toâi seõ troïn ñôøi cuùng döôøng y phuïc, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng naèm, toïa cuï, thuoác men trò beänh. Öông-quaät-ma im laëng khoâng ñaùp. Vua lieàn rôøi choã ngoài ñöùng daäy, ñaûnh leã saùt chaân. Quay trôû laïi choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân. Luùc aáy, vua laïi baïch vôùi Phaät: –Ngöôøi chöa haøng khieán haøng, ngöôøi chöa phuïc khieán phuïc. Thaät laø kyø laï, chöa töøng coù! Cho ñeán coù theå haøng phuïc ngöôøi cöïc aùc. Caàu mong Theá Toân thoï maïng voâ cuøng, ñeå nuoâi döôõng nhaân daân. Nhôø ôn Theá Toân maø thoaùt ñöôïc naïn naøy. Vieäc nöôùc beà boän, con xin trôû veà thaønh. Theá Toân baûo: –Vua neân bieát ñuùng luùc! Baáy giôø, quoác vöông lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñaûnh leã saùt chaân, roài lui ñi. Luùc baáy, Öông-quaät-ma haønh A-lan-nhaõ, ñaép y naêm maûnh. Ñeán giôø, vò aáy oâm baùt, ñi ñeán töøng nhaø khaát thöïc, moät voøng roài trôû laïi töø ñaàu; ñaép y raùch vaù, thoâ xaáu, toài taøn, laïi ngoài ôû giöõa trôøi troáng, khoâng che thaân theå. Öông-quaät-ma ôû nôi vaéng veû, töï tu haïnh naøy, vì muïc ñích maø thieän gia nam töû xuaát gia hoïc ñaïo, tu voâ thöôïng phaïm haïnh,

Giaø-giaø . Paøli: Gagga, laø teân cha. Hoï laø Bhaggava. 4.

Maõn Tuùc . Paøli: Mantaøòì. 5.

bieát nhö thaät raèng: “Sinh töû ñaõ döùt, Phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sinh ñôøi sau nöõa.” Baáy giôø, Öông-quaät-ma lieàn thaønh A-la-haùn, luïc thoâng trong suoát khoâng coøn buïi dô. Sau khi ñaõ thaønh A-la-haùn, ñeán giôø ñaép y, mang baùt, vaøo thaønh Xaù-veä khaát thöïc. Luùc aáy, coù moät thieáu phuï ñang sinh khoù. Thaáy vaäy, vò aáy lieàn töï nghó: “Ñau khoå thay, chuùng sinh chòu böùc naõo6 voâ haïn.” Sau khi thoï thöïc xong, Öông-quaät-ma caát y baùt, laáy toïa cuï ñaët leân vai, ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân. Baáy giôø Öông-quaät-ma baïch Theá Toân: –Vöøa roài, con ñaép y, mang baùt vaøo thaønh Xaù-veä khaát thöïc, gaëp moät ngöôøi nöõ thaân theå mang thai naëng neà.7 Luùc aáy, con lieàn töï nghó: “Chuùng sinh chòu khoå ñeán nhö vaäy sao?” Theá Toân ñaùp: –OÂng haõy ñeán choã ngöôøi phuï nöõ aáy, noùi nhö vaày: “Töø khi toâi sinh trong nhaø Hieàn thaùnh ñeán nay, chöa töøng saùt sinh. Baèng lôøi chí thaønh naøy caàu cho ngöôøi meï vaø thai nhi khoâng gì tai bieán8! Öông-quaät-ma ñaùp: –Thöa vaâng, Theá Toân! Ngay trong ngaøy aáy, Öông-quaät-ma lieàn ñaép y, mang baùt, vaøo thaønh Xaù-veä, ñeán choã ngöôøi meï kia, noùi vôùi coâ: –Töø khi toâi sinh trong nhaø Hieàn thaùnh ñeán nay, chöa töøng saùt sinh. Baèng lôøi chí thaønh naøy caàu cho ngöôøi meï vaø thai nhi khoâng gì tai bieán. Luùc aáy, ngöôøi meï mang thai lieàn sinh ñöôïc. Moät hoâm, Öông-quaät-ma vaøo thaønh khaát thöïc, caùc nam, nöõ lôùn nhoû, moïi ngöôøi ñeàu noùi vôùi nhau: –Ñoù goïi laø

Öông-quaät-ma, ñaõ gieát haïi chuùng sinh khoâng theå keå, nay laïi ñi trong thaønh khaát thöïc. Roài thì nhaân daân trong thaønh, moïi ngöôøi laáy gaïch ñaù ñaû thöông, hoaëc duøng duøng dao cheùm, ñaàu maët bò thöông, y phuïc bò raùch heát, maùu chaûy nhôùp thaân theå. Lieàn ra khoûi thaønh Xaù-veä, ñeán choã Theá Toân. Baáy giôø, töø xa Theá Toân thaáy Öông-quaät-ma bò thöông tích ñaày ñaàu maët, maùu chaûy öôùt y, ñang ñi ñeán. Thaáy roài, lieàn noùi: –OÂng haõy nhaãn nhòn! Vì sao? Toäi naøy, ñaùng ra phaûi chòu baùo maõi trong moät kieáp laâu daøi. Luùc aáy, Öông-quaät-ma lieàn ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân. Baáy giôø Öông-quaät-ma ôû tröôùc Nhö Lai, lieàn noùi keä naøy: Kieân coá nghe phaùp cuù Kieân coá haønh Phaät phaùp Kieân coá gaàn baïn laønh Lieàn ñeán nôi dieät taän. Con voán laø ñaïi taëc Teân laø Öông-quaät-ma Bò cuoán troâi theo doøng

Ñeå baûn cheùp: thoï thai . TNM: thoï naõo. Söûa laïi cho phuø hôïp vôùi Paøli: Kilissanti vata bho sattaø. 6.

Nguyeân Haùn: Troïng nhaâm . Töôøng thuaät khoâng phuø hôïp vôùi traû lôøi cuûa Phaät. Coù leõ töông ñöông Paøli: 7.

Muøôhagabbhaö, sinh khoù, nhöng Haùn dòch hieåu muøôha theo nghóa ñen laø “naëng neà, chaäm chaïp.” 8. Paøli, ñònh cuù: Tena saccena sotthi te hotu, “baèng söï thaät naøy, mong cho coâ ñöôïc an laønh.” Ñaây laø moät paritta, hoä chuù, caàu thaàn chuù cöùu hoä, phoå bieán trong Paøli.

Nhôø Theá Toân cöùu vôùt.
Nay quaùn, töï traû nghieäp
Cuõng neân quaùn goác phaùp
Nay ñaõ ñaéc ba minh
Thaønh töïu haïnh nghieäp Phaät.
Con voán teân Voâ Haïi9
Nhöng gieát haïi voâ keå
Nay teân Chaân Ñeá Thaät10
Khoâng coøn haïi gì nöõa.
Giaû söû thaân, mieäng, yù
Ñeàu khoâng taâm thöùc haïi
Ñoù laø khoâng saùt haïi
Huoáng gì khôûi tö töôûng.
Thôï cung hay naén söøng (?)11
Voâ Haïi . Paøli: Ahiösaka, teân cha meï ñaët. Aíguimaøla laø teân do ngöôøi ñôøi ñaët. 9.

10. Chaân Ñeá Thaät. Paøli: Sacca. Nhöng Paøli, (…) ajjaøhaö saccanaømomhi, (…), [Toâi voán teân Voâ Haïi, nhöng ñaõ haïi ngöôøi raát nhieàu ngöôøi], nay chaân thaät [laø Voâ Haïi, vì khoâng coøn haïi ai nöõa]. Haùn: giaùc . Cf. Dhp. 80: Usukaøraø

namayanti tejanaö, thôï laøm teân naén thaúng muõi teân. 11.

Nhaø thuûy hay daãn nöôùc
Ngöôøi thôï chaïm, ñeûo goã
Baäc trí töï ñieàu thaân.12
Hoaëc duøng roi gaäy phuïc
Hoaëc duøng lôøi leõ khuaát
Troïn khoâng duøng ñao gaäy
Nay con töï haøng phuïc.
Tröôùc, ngöôøi gaây toäi aùc
Sau döøng khoâng taùi phaïm
Chieáu saùng khaép theá gian
Nhö maây tan, traêng hieän.
Tröôùc, ngöôøi gaây toäi aùc
Sau döøng khoâng taùi phaïm
Chieáu saùng khaép theá gian
Maây tan, maët trôøi hieän.
Tyø-kheo giaø, treû khoûe
Tu haønh, haønh Phaät phaùp
Chieáu saùng khaép theá gian
Nhö traêng kia, maây tan.13
Tyø-kheo giaø, treû khoûe
Tu haønh theo Phaät phaùp
Chieáu saùng khaép theá gian
Maët trôøi kia, maây tan.
Nay con chòu chuùt khoå
AÊn uoáng töï bieát ñuû
Thoaùt heát taát caû khoå
Duyeân cuõ nay ñaõ heát.
Khoâng theo daáu töû thaàn
Cuõng khoâng coøn taùi sinh
Nay chæ ñôïi thôøi tieát
Hoan hyû, khoâng roái loaïn.

Baáy giôø, Nhö Lai höùa khaû nhöõng gì Öông-quaät-ma noùi. Öông-quaät-ma thaáy Nhö Lai ñaõ im laëng höùa khaû, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñaûnh leã saùt chaân lieàn lui ñi.

Luùc aáy, caùc Tyø-kheo baïch Theá Toân:

–Öông-quaät-ma voán taïo coâng ñöùc gì maø ngaøy nay thoâng minh, trí tueä, maët maøy xinh ñeïp hieám coù treân ñôøi? Laïi taïo haønh vi baát thieän gì maø treân thaân hieän nay saùt haïi chuùng sinh voâ soá keå? Laïi taïo coâng ñöùc gì maø nay

gaëp Nhö Lai, ñaéc quaû A-la-haùn?

Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo:

–Vaøo thôøi quaù khöù laâu xa trong Hieàn kieáp naøy,14 coù Phaät hieäu Ca-dieáp Nhö Lai, Chí

Chaân, Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän ôû ñôøi. Sau khi Nhö Lai Ca-dieáp nhaäp dieät, coù vua teân

Ñaïi Quaû thoáng laõnh trong nöôùc, cai trò Dieâm-phuø-ñeà. Vua aáy coù taùm vaïn boán ngaøn cung nhaân theå nöõ, nhöng khoâng coù con caùi. Baáy giôø, vua Ñaïi Quaû lieàn höôùng veà thaàn caây, thaàn

12.

Dhp. 80.

13.

Cf. Dhp. 382.

14.

Truyeän tieàn thaân cuûa Aígulimaøla, Paøli, Jataka 537: Mahaø-Sutasoma.

nuùi, maët trôøi, maët traêng, tinh tuù khoâng nôi naøo laø khoâng caàu xin con caùi. Sau ñoù ñeä nhaát phu nhaân cuûa vua mang thai, traûi qua taùm, chín thaùng, sinh ñöôïc moät con trai, töôùng maïo xinh ñeïp hieám coù treân ñôøi. Luùc aáy, vò vua kia lieàn töï nghó: “Ta tröôùc kia khoâng coù con caùi, suoát moät thôøi gian nhö vaäy nay môùi sinh haøi nhi, caàn phaûi ñaët teân, ñeå cho noù ôû trong nguõ duïc maø thuï höôûng.” Vua beøn trieäu taäp quaàn thaàn, nhöõng ngöôøi coù theå xem töôùng, baûo raèng: –Nay ta ñaõ sinh haøi nhi naøy, caùc khanh haõy ñaët teân cho. Nhöõng ngöôøi naøy nghe vua daïy roài, lieàn taâu vua: –Nay thaùi töû naøy raát kyø dieäu, xinh ñeïp khoâng ai baèng, maët nhö maøu hoa ñaøo, aét seõ coù theá löïc lôùn, nay neân ñaët teân laø Ñaïi Löïc. Sau khi thaày töôùng ñaët teân cho thaùi töû roài, töø choã ngoài ñöùng daäy ra veà. Baáy giôø, quoác vöông yeâu thöông thaùi töû naøy, chöa töøng rôøi maét. Khi thaùi töû vöøa leân taùm tuoåi, daãn theo caùc ngöôøi haàu caän ñeán choã phuï vöông, haàu haï thaêm hoûi. Vua cha töï nghó: “Nay thaùi töû naøy, töï thaät laø kyø laï!” Vua lieàn baûo thaùi töû: –Theá naøo, nay ta cöôùi vôï cho con? Thaùi töû taâu vua: –Nay con nhoû tuoåi, caàn gì cöôùi vôï? Luùc aáy, vua cha taïm ñình chæ khoâng cöôùi vôï cho. Ñeán khi thaùi töû hai möôi tuoåi, vua laïi noùi: –Ta muoán cöôùi vôï cho con. Thaùi töû taâu vua: –Con khoâng caàn cöôùi vôï. Luùc aáy, vua baûo quaàn thaàn, nhaân daân: –Ta tröôùc kia khoâng coù con caùi, qua thôøi gian raát laâu môùi sinh ñöôïc moät ñöùa con. Nay noù khoâng chòu laáy vôï, thanh tònh khoâng moät tyø veát. Baáy giôø, vua ñoåi teân cho thaùi töû laø Thanh Tònh. Khi thaùi töû Thanh Tònh ñaõ gaàn ba möôi tuoåi, vua laïi baûo quaàn thaàn: –Hieän nay tuoåi ta ñaõ suy yeáu, khoâng con naøo khaùc; hieän chæ coù thaùi töû Thanh Tònh. Nay vöông vò cao phaûi truyeàn cho thaùi töû. Nhöng thaùi töû khoâng thích soáng trong naêm duïc, laøm sao xöû lyù vieäc nöôùc? Quaàn thaàn ñaùp: –Phaûi tìm caùch laøm cho thaùi töû öa thích naêm duïc. Luùc aáy, vua lieàn cho ñaùnh chuoâng, kích troáng, thoâng baùo vôùi nhaân daân trong nöôùc: –Ai coù theå laøm cho thaùi töû Thanh Tònh öa thích naêm duïc, ta seõ thöôûng cho ngaøn vaøng vaø caùc vaät baùu.

Baáy giôø, coù ngöôøi nöõ teân Daâm Chuûng, hieåu roõ saùu möôi boán bieán. Ngöôøi nöõ kia nghe vua coù saéc leänh: “Ai coù theå laøm cho thaùi töû Thanh Tònh öa thích naêm duïc thì ta seõ thöôûng cho ngaøn vaøng vaø caùc vaät baùu.” Lieàn ñeán choã vua cha vaø taâu: –Haõy cho toâi ngaøn vaøng vaø caùc vaät baùu, toâi coù theå khieán cho thaùi töû cuûa vua quen vôùi naêm duïc. Vua cha baûo: –Neáu laøm ñöôïc vieäc aáy, ta seõ ban cho gaáp ñoâi; khoâng phuï lôøi höùa. Daâm nöõ taâu vua: –Thaùi töû nguû ôû ñaâu vaäy? Vua baûo:

–ÔÛ toøa nhaø phía Ñoâng, khoâng coù nöõ nhaân. Chæ coù moät ngöôøi nam laøm thò veä ôû ñoù. Ngöôøi nöõ taâu: –Cuùi xin ñaïi vöông ra leänh trong cung cho toâi tuøy yù ra vaøo, khoâng ñöôïc ngaên caûn. Ngay ñeâm ñoù, vaøo canh hai, daâm nöõ ôû caïnh cöûa phoøng thaùi töû giaû boä caát tieáng khoùc. Thaùi töû nghe tieáng khoùc ngöôøi nöõ, lieàn hoûi ngöôøi haàu: –Ñaây laø ngöôøi naøo ñeán ñaây maø khoùc? Ngöôøi haàu ñaùp: –Ñoù laø ngöôøi nöõ, ñang khoùc ôû caïnh cöûa. Thaùi töû noùi: –Khanh mau ñeán choã hoûi vì sao khoùc? Ngöôøi haàu kia lieàn ñeán choã hoûi vì sao khoùc. Daâm nöõ ñaùp: –Bò choàng boû, cho neân khoùc! Ngöôøi haàu trôû vaøo taâu thaùi töû: –Ngöôøi nöõ naøy bò choàng boû, laïi sôï troäm cöôùp, cho neân khoùc! Thaùi töû baûo: –Daãn ngöôøi nöõ naøy ñeå trong chuoàng voi. Ñeán ñoù, laïi vaãn khoùc. Baûo daãn vaøo chuoàng ngöïa, laïi khoùc. Thaùi töû laïi baûo quan haàu: –Daãn ñeán ñaây! Lieàn daãn vaøo nhaø. ÔÛ ñaây laïi khoùc. Thaùi töû ñích thaân töï hoûi: –Vì sao laïi khoùc? Daâm nöõ ñaùp: –Thöa thaùi töû! Ngöôøi nöõ moät mình yeáu ñuoái, raát laø sôï haõi, cho neân khoùc. Thaùi töû baûo: –Leân treân giöôøng ta thì khoâng coøn sôï nöõa. Luùc aáy, ngöôøi nöõ im laëng khoâng ñaùp, cuõng khoâng coøn khoùc. Roài thì ngöôøi nöõ lieàn côûi y phuïc, tôùi tröôùc naém tay thaùi töû ñaët leân ngöïc mình. Caûm giaùc kinh sôï chæ trong choác laùt, töø töø khôûi duïc töôûng. Duïc taâm ñaõ khôûi thì lieàn thaân ñeán nhau. Saùng sôùm hoâm sau, thaùi töû Thanh Tònh ñeán choã vua cha. Luùc aáy, vua cha töø xa troâng thaáy nhan saéc thaùi töû khaùc vôùi ngaøy thöôøng, lieàn noùi: –Nhöõng ñieàu maø con muoán, ñaõ keát quaû roài sao? Thaùi töû ñaùp: –Ñuùng nhö ñaïi vöông noùi. Luùc naøy, vua cha vui möøng hôùn hôû, khoâng töï kieàm cheá ñöôïc, beøn noùi: –Muoán caàu mong gì, ta seõ ban cho? Thaùi töû noùi: –Nhöõng gì ñaõ muoán ban, ñöøng coù hoái tieác laïi, thì con seõ xin theo öôùc nguyeän cuûa mình! Thôøi vua baûo: –Nhö nhöõng gì con ñaõ noùi, quyeát khoâng hoái tieác. Muoán caàu öôùc nguyeän gì? Thaùi töû taâu vua: –Ngaøy nay, phuï vöông thoáng laõnh toaøn coõi Dieâm-phuø-ñeà, töï do vôùi moïi thöù. Vaäy xin haõy ñem heát taát caû nhöõng coâ gaùi chöa choàng trong coõi Dieâm-phuø-ñeà, tröôùc veà nhaø ta, sau ñoù cho laáy choàng.

Luùc aáy, vua baûo: –Seõ laøm theo lôøi con. Vua lieàn ra leänh cho nhaân daân trong nöôùc: –Ai coù con gaùi chöa gaõ choàng, tröôùc cho ñeán thaùi töû Thanh Tònh, roài sau ñoù môùi gaõ choàng. Baáy giôø, trong thaønh kia coù moät ngöôøi nöõ teân Tu-man, ñeán löôït phaûi ñeán choã vua. Luùc aáy, con gaùi tröôûng giaû Tu-man, ñeå thaân theå traàn truoàng, ñi chaân khoâng giöõa ñaùm ñoâng ngöôøi, cuõng khoâng heà hoå theïn. Moïi ngöôøi thaáy vaäy, noùi vôùi nhau: –Ñaây laø con gaùi tröôûng giaû, tieáng ñoàn khaép nôi, vì sao laïi traàn truoàng ñi giöõa choán ñoâng ngöôøi nhö

con löøa khoâng khaùc? Ngöôøi nöõ noùi vôùi moïi ngöôøi: –Toâi chaúng phaûi laø con löøa. Nhöõng ngöôøi caùc ngöôi môùi laø con löøa. Caùc ngöôøi coù thaáy ngöôøi nöõ naøo gaëp ngöôøi nöõ maø laïi maéc cõõ? Moïi ngöôøi trong thaønh ñeàu laø ngöôøi nöõ, chæ coù thaùi töû Thanh Tònh laø ngöôøi nam thoâi. Neáu toâi ñeán cöûa thaùi töû Thanh Tònh thì môùi maëc quaàn aùo. Luùc naøy, nhaân daân trong thaønh cuøng baøn nhau: –Nhöõng ñieàu coâ naøy noùi thaät ñuùng yù chuùng ta. Chuùng ta ñuùng laø nöõ, chaúng phaûi nam. Chæ coù thaùi töû Thanh Tònh laø nam. Hoâm nay chuùng ta phaûi thöïc hieän phaùp ngöôøi nam. Roài nhaân daân trong thaønh saém söûa vuõ khí, maëc giaùp, mang gaäy, ñeán choã vua cha, taâu vôùi vua cha: –Chuùng toâi coù hai lôøi nguyeän, xin vua chaáp nhaän. Vua hoûi: –Hai lôøi nguyeän gì? Nhaân daân taâu vua: –Vua muoán soáng thì haõy gieát thaùi töû Thanh Tònh. Muoán thaùi töû soáng thì chuùng toâi seõ gieát vua. Chuùng toâi khoâng chòu phuïng söï thaùi töû Thanh Tònh, vì nhuïc cho pheùp thöôøng cuûa nöôùc. Luùc aáy, vua cha lieàn noùi keä naøy: Vì nhaø, maát moät ngöôøi Vì thoân, maát moät nhaø Vì nöôùc, maát moät thoân Vì thaân, maát theá gian. Vua noùi baøi keä naøy roài, baûo nhaân daân: –Nay chính ñaõ ñuùng luùc! Tuøy yù caùc khanh. Baáy giôø, moïi ngöôøi lieàn baét troùi hai tay thaùi töû Thanh Tònh, daãn ra beân ngoaøi thaønh, hoï noùi vôùi nhau raèng: –Chuùng ta taát caû ñeàu cuøng duøng gaïch ñaù ñaäp cheát. Caàn gì moät ngöôøi gieát! Khi thaùi töû Thanh Tònh saép cheát, töï noùi leân lôøi theà nguyeàn: “Nhöõng ngöôøi daân naøy baét ta gieát uoång. Nhöng vua cha ñaõ töï cho ta nguyeän naøy. Nay ta chòu cheát cuõng khoâng daùm töø. Mong ñôøi töông lai, ta seõ baùo oaùn naøy vaø laïi mong gaëp A-la-haùn chaân nhaân ñeå sôùm ñöôïc giaûi thoaùt.” Nhaân daân baét gieát thaùi töû roài, töï giaûi taùn. Naøy caùc Tyø-kheo, caùc ngöôøi chôù nghó vua Ñaïi Quaû luùc aáy, haù ngöôøi naøo khaùc, maø nay chính laø thaày cuûa Öông-quaät-ma. Daâm nöõ luùc aáy nay chính laø vôï cuûa ngöôøi thaày. Nhaân daân luùc aáy nay laø taùm vaïn ngöôøi bò gieát cheát. Thaùi töû Thanh Tònh luùc aáy nay chính laø Tyø-

kheo Öông-quaät-ma. Khi saép cheát, ñaõ phaùt theä nguyeän naøy, neân nay baùo oaùn hoaøn traû khoâng thoaùt ñöôïc. Vì nhaân duyeân naøy, neân gieát haïi voâ soá. Sau ñoù, nguyeän gaëp Phaät, neân nay ñöôïc giaûi thoaùt, thaønh A-la-haùn. Ñoù laø yù nghóa cuûa vieäc naøy, haõy nhôù maø phuïng haønh. Luùc aáy, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Trong caùc ñeä töû ta, ngöôøi coù trí tueä, thoâng minh baäc nhaát chính laø Tyø-kheo Öông- quaät-ma. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH TAÊNG NHAÁT A-HAØM QUYEÅN 32

Phaåm 38: SÖÙC LÖÏC (2)

KINH SOÁ 715

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi nuùi Kyø-xaø-quaät, thaønh La-duyeät cuøng chuùng ñaïi Tyø-kheo naêm traêm vò. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc

Tyø-kheo: –Caùc oâng coù thaáy nuùi Linh thöùu16 naøy khoâng? Caùc Tyø-kheo ñaùp: –Daï, coù thaáy. –Caùc oâng neân bieát, quaù khöù laâu xa, nuùi naøy coøn coù teân khaùc. Caùc oâng coù thaáy nuùi Quaûng phoå17 khoâng? Caùc Tyø-kheo ñaùp: –Daï, coù thaáy. –Caùc oâng neân bieát, quaù khöù laâu xa, nuùi naøy coøn coù teân khaùc, khoâng gioáng vôùi ngaøy nay. Caùc oâng coù thaáy nuùi Baïch thieän18 khoâng? Caùc Tyø-kheo ñaùp: –Daï, coù thaáy. –Quaù khöù laâu xa, nuùi naøy coøn coù teân khaùc, khoâng gioáng vôùi ngaøy nay. Caùc oâng coù thaáy nuùi Phuï troïng19 khoâng? Caùc Tyø-kheo ñaùp: –Daï, coù thaáy. –Caùc oâng coù thaáy nuùi Tieân nhaân quaät20 khoâng? Caùc Tyø-kheo ñaùp: –Daï, coù thaáy. –Quaù khöù laâu xa, nuùi naøy cuõng coù teân nhö vaäy. Vì sao? Vì nuùi Tieân nhaân laø nôi thöôøng coù caùc vò Boà-taùt thaàn tuùc, ñaéc ñaïo A-la-haùn vaø caùc vò Tieân nhaân cö truù. Caùc vò Bích-chi-phaät cuõng du haønh trong nuùi aáy. Nay ta noùi danh hieäu cuûa caùc vò Bích-chi-phaät, caùc vò haõy laéng nghe vaø ghi nhôù kyõ. Coù Bích-chi-phaät teân A-lôïi-tra, Baø-lôïi-tra, coù Bích- chi-phaät teân Thaåm Ñeá Troïng, coù Bích-chi-phaät hieäu Thieän Quaùn, coù Bích-chi-phaät hieäu Cöùu Caùnh, coù Bích-chi-phaät hieäu Thoâng Minh, coù Bích-chi-phaät hieäu Voâ Caáu, coù Bích-chi-phaät hieäu Ñeá-xa, Nieäm Quaùn, Voâ Dieät, Voâ Hình, Thaéng, Toái Thaéng, Cöïc Ñaïi, Cöïc Loâi

15.

Paøli, M.116 Isigili (R.iii.68).

Linh thöùc sôn , töùc Kyø-xaø-quaät . Paøli: Gijjhikuøæa.

16.

Quaûng phoå sôn . Paøli: Vepulla (Vipulla), nuùi cao nhaát trong naêm nuùi bao quanh thaønh Vöông xaù. 17.

Baïch thieän sôn . Paøli: Paòñava. 18.

Phuï troïng sôn . Paøli: Vebhaøra. 19.

Tieân nhaân quaät . (chöõ neân söûa laïi laø) Paøli: Isigili, moät trong naêm nuùi quanh Vöông xaù, ñöôïc 20.

noùi laø ñeïp nhaát.

Ñieån, Quang Minh.21 Naøy caùc Tyø-kheo, khi Nhö Lai khoâng xuaát theá, baáy giôø trong nuùi naøy coù naêm traêm vò Bích-chi-phaät naøy ôû trong nuùi Tieân nhaân naøy. Khi Nhö Lai ôû treân trôøi Ñaâu-suaát muoán lai sinh, Thieân töû Tònh cö töï ñeán ñaây thoâng baùo vaø ra leänh cho taát caû theá gian: “Haõy laøm thanh tònh coõi Phaät ñeå hai naêm sau Nhö Lai seõ xuaát hieän ôû ñôøi.” Caùc vò Bích-chi-phaät sau khi nghe vò Thieân nhaân noùi roài, ñeàu bay leân hö khoâng maø noùi keä naøy: Khi Phaät chöa xuaát theá Hieàn thaùnh truù nôi ñaây Bích-chi-phaät töï ngoä Thöôøng soáng trong nuùi naøy. Nuùi naøy teân Tieân nhaân Nôi ôû Bích-chi-phaät Tieân nhaân vaø La-haùn Khoâng luùc naøo vaéng maët. Luùc aáy, caùc vò Bích-chi-phaät lieàn ôû treân khoâng trung thieâu thaân nhaäp Baùt-nieát-baøn. Vì sao? Vì ñôøi khoâng hai hieäu Phaät, neân phaûi dieät ñoä vaäy. Trong ñoaøn khaùch

buoân khoâng caàn hai ngöôøi laõnh ñaïo. Trong moät nöôùc khoâng coù hai vua. Moät coõi Phaät khoâng hai toân hieäu. Vì sao? Vì trong quaù khöù laâu xa, thaønh La-duyeät coù vua teân Hyû Ích thöôøng nghó ñeán thoáng khoå ñòa nguïc, cuõng nghó ñeán noãi khoå ngaï quyû, suùc sinh. Baáy giôø, vua aáy lieàn töï nghó: "Ta thöôøng nhôù nghó ñeán thoáng khoå nôi ñòa nguïc, ngaï quyû, suùc sinh; nay ta khoâng neân ñi vaøo ba ñöôøng döõ naøy. Neân xaû boû heát ngoâi vua, vôï con, toâi tôù, vôùi loøng tin kieân coá xuaát gia hoïc ñaïo." Baáy giôø, ñaïi vöông Hyû Ích chaùn gheùt noåi khoå naøy lieàn xaû boû ngoâi vua, caïo boû raâu toùc, ñaép ba phaùp y, xuaát gia hoïc ñaïo, ôû taïi nôi vaéng veû töï khaéc cheá mình, quaùn naêm thaïnh aám, quaùn roõ voâ thöôøng: ñaây laø saéc, ñaây laø söï taäp khôûi cuûa saéc, ñaây laø söï dieät taän cuûa saéc; thoï, töôûng, haønh, thöùc cuõng laïi nhö vaäy, thaûy ñeàu voâ thöôøng. Khi ñang quaùn naêm thaïnh aám naøy. Caùc phaùp coù taäp khôûi laø phaùp dieät. Sau khi quaùn saùt phaùp naøy, lieàn thaønh Bích-chi- phaät. Luùc aáy, Bích-chi-phaät Hyû Ích ñaõ thaønh ñaïo quaû, lieàn noùi keä naøy: Ta nghó khoå ñòa nguïc Suùc sinh, trong naêm ñöôøng Boû noù maø hoïc ñaïo Moät mình khoâng saàu öu. Luùc aáy, Bích-chi-phaät naøy, ôû trong nuùi Tieân nhaân kia. Tyø-kheo, neân bieát, do phöông tieän naøy maø bieát trong nuùi naøy thöôøng coù Boà-taùt thaàn tuùc, nhöõng baäc Chaân nhaân ñaéc ñaïo, ngöôøi hoïc ñaïo Tieân ñang cö truù trong ñoù. Cho neân goïi laø nuùi Tieân nhaân, khoâng coù teân naøo khaùc. Khi Nhö Lai khoâng xuaát hieän ôû ñôøi, chö Thieân thöôøng ñeán nuùi

Danh saùch caùc Bích-chi-phaät theo Paøli: Ariæææho (A-lò-traù); Upariæææho (Baø-lò-traù); 21.

Tagarasikhì (Haùn ñoïc laø Takkasikhì, Thaåm Ñeá Troïng ?); Yasassì; Sudassano (Thieän Quaùn); Piyadassì; Gandhaøro; Pioñolo; Upaøsabho; Nìto (Haùn ñoïc laø Niæææha, Cöùu Caùnh ?); Tatho (Haùn?), Sutavaø (Haùn?); Bhaøvitatto (Nieäm Quaùn). Caùc vò khaùc ñöôïc keå theâm trong phaàn keä cuûa Paøli: Haùn: Ñeá-xa , Paøli: Tissa. Thoâng Minh (Paøli?). Voâ Caáu (Paøli?). Voâ Dieät (Paøli?). Voâ Hình (Paøli?). Thaéng (Jeta). Toái Thaéng (Jayanta). Cöïc Ñaïi (Paøli?). Cöïc Loâi Ñieån , (Paøli?). Quang Minh (Paøli?).

naøy ñaûnh leã. Vì sao? Vì trong nuùi naøy toaøn laø caùc baäc Chaân nhaân, khoâng coù laãn loän. Neáu khi Phaät Di-laëc giaùng thaàn xuoáng theá gian, teân caùc nuùi ñeàu ñoåi khaùc, chæ coù nuùi Tieân nhaân vaãn khoâng teân khaùc. Trong Hieàn kieáp naøy, teân nuùi naøy cuõng khoâng khaùc. Tyø-kheo, caùc oâng neân thaân caän nuùi naøy, cung kính, thöøa söï seõ taêng ích caùc coâng ñöùc. Caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 822

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Caùc oâng chuyeân nieäm maø

töi tu taäp. Theá naøo laø chuyeân nieäm? ÔÛ ñaây, Tyø-kheo, khi ñi bieát ñi, cöû ñoäng, tôùi döøng, co, duoãi, cuùi, ngöôùc, maëc phaùp y, nguû nghæ, thöùc daäy, hoaëc noùi, hoaëc im laëng, thaûy ñeàu bieát thôøi. Neáu Tyø-kheo taâm yù chuyeân chaùnh, vôùi Tyø-kheo aáy duïc laäu chöa sinh lieàn khoâng sinh, ñaõ sinh lieàn dieät, höõu laäu chöa sinh khieán khoâng sinh, ñaõ sinh lieàn dieät, voâ minh laäu chöa sinh khieán khoâng sinh, ñaõ sinh lieàn dieät. Neáu chuyeân nieäm phaân bieät saùu nhaäp, troïn khoâng rôi vaøo ñöôøng döõ. Sao goïi saùu nhaäp laø ñöôøng döõ? Maét nhìn saéc naøy, hoaëc ñeïp hoaëc xaáu. Thaáy ñeïp thì thích, thaáy xaáu thì khoâng thích. Tai nghe tieáng hoaëc hay, hoaëc dôû. Nghe tieáng hay thì thích, nghe tieáng khoâng hay thì khoâng thích. Muõi, löôõi, thaân, yù cuõng laïi nhö vaäy. Gioáng nhö coù saùu loaïi thuù coù taùnh neát khaùc nhau, haønh ñoäng cuõng khaùc. Neáu coù ngöôøi baét choù, caùo, vöôïn, caù chieân,23 raén, chim, taát caû ñeàu coät laïi, nhoát chung vaøo moät nôi roài thaû ñi. Baáy giôø, trong saùu loaïi vaät, moãi con seõ theå hieän moãi tính caùch. Baáy giôø, trong yù con choù muoán chaïy vaøo thoân; trong yù con caùo muoán chaïy ñeán goø maû; trong yù con caù chieân muoán vaøo trong nöôùc; trong yù con vöôïn muoán vaøo röøng nuùi; trong yù raén ñoäc muoán vaøo trong hang; trong yù chim muoán bay leân hö khoâng. Baáy giôø saùu loaøi, moãi loaøi coù taùnh caùch khaùc nhau. Neáu coù ngöôøi laïi baét saùu loaïi vaät naøy nhoát vaøo moät choã, khoâng cho chuùng töï do ñi theo boán höôùng. Luùc naøy, saùu con vaät aáy tuy ñi laïi nhöng khoâng rôøi khoûi choã cuõ trong ñoù. Luïc tình cuõng laïi nhö vaäy, moãi loaïi ñeàu coù chuû ñích rieâng, phaän söï baát ñoàng, loái nhìn cuõng khaùc bieät, hoaëc toát hoaëc xaáu. Baáy giôø, Tyø-kheo coät saùu tình naøy maø ñaët moät choã. Cho neân, caùc Tyø-kheo, haõy nhôù nghó chuyeân tinh, yù khoâng taùn loaïn. Luùc aáy, teä ma Ba-tuaàn hoaøn toaøn khoâng coù cô hoäi, caùc coâng ñöùc laønh thaûy ñeàu ñöôïc thaønh töïu. Nhö vaäy, caùc Tyø-kheo, neân nieäm ñaày ñuû nhaõn caên, seõ ñöôïc hai quaû: ôû trong hieän phaùp ñaéc quaû A-na-haøm, hoaëc ñaéc quaû A-la-haùn. Caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

22.

Paøli, S. 35. 206 Chapaøna (R. iv. 198)

Haùn: Chieân ngö . Paøli: Susumaøra, caù saáu.

23.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.